

Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ

J. RICHARD DE LA TOUR

представено на 24 март 2022 година¹

Дело C-720/20

RO, законно представлявана

срещу

Bundesrepublik Deutschland

(Преюдициално запитване, отправено от Verwaltungsgericht Cottbus (Административен съд Котбус, Германия)

„Преюдициално запитване — Пространство на свобода, сигурност и правосъдие — Обща политика в областта на убежището и субсидиарната закрила — Директива 2013/32/ЕС — Член 33, параграф 2, буква а) — Отхвърляне на подадена от дете молба за международна закрила като недопустима поради предоставена преди това международна закрила на членовете на неговото семейство — Регламент (ЕС) № 604/2013 — Критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна да разгледа тази молба за международна закрила — Висш интерес на детето“

I. Въведение

1. Настоящото дело показва трудностите, които срещат държавите членки при прилагането на критериите, посочени в Регламент (ЕС) № 604/2013², когато към техническия характер на тези норми се прибави сложността на обществената реалност, и по-специално реалността на семейния живот на бежанците. Както показва големият брой дела, образувани понастоящем пред Съда, този семеен живот не е застинал нито във времето, нито в пространството³. Семействата се придвижват от една държава членка в друга, въпреки че предоставеният на членовете им статут на лица, ползващи се от международна закрила, не

¹ Език на оригиналния текст: френски.

² Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 2013 г., стр. 31).

³ Вж. в това отношение заключението на генералния адвокат Pikamäe по дело Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Цялост на семейството — Вече предоставена закрила) (C-483/20, EU:C:2021:780), и решение от 22 февруари 2022 г., Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Цялост на семейството — Вече предоставена закрила (C-483/20, EU:C:2022:103). Вж. и дело Ministre de l'immigration et de l'asile (C-153/21), още висящо пред Съда, по което се поставя въпрос, подобен на този по настоящото дело, и дело C-745/21, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, което се отнася до правата на нероденото дете, като за майката на детето е прието решение за прехвърляне в Литва съгласно Регламент № 604/2013, докато на бащата на това дете е предоставена международна закрила в Нидерландия.

им позволява да се установят по собствено желание на територията на Съюза⁴. Едновременно с това семействата се разрастват, с което се поставя въпросът за правния статут на детето, и по-специално за държавата членка, компетентна да разгледа молбата за международна закрила на детето, родено на територията на държава членка, различна от тази, която предоставя международната закрила на членовете на неговото семейство (наричана по-нататък „приемащата държава“).

2. Настоящото дело е пример за такова стечение на обстоятелствата. В случая през 2012 г. членовете на семейство, които са руски граждани, получават статут на бежанци в Полша, преди да заминат и да се установят в Германия, без за това да им е издадено разрешение за пребиваване. През 2015 г. в последната държава членка, в която семейството пребивава незаконно, е родено друго дете (наричано по-нататък „жалбоподателката“). Това дете подава до германските органи молба за международна закрила, за която се приема, че е недопустима на основание на член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32/ЕС⁵.

3. Целта на преюдициалното запитване е да се определят процесуалните правила, приложими за разглеждането на молба за международна закрила, подадена от посоченото дете в държавата членка, на чиято територия то е родено и където живее с членовете на своето семейство, въпреки че те са получили статут на бежанци в друга държава членка, която са решили да напуснат и където не желаят да се върнат.

4. Безспорно е, че следва да се запази целостта на семейството както на кандидатите, така и на ползващите се от международна закрила лица, и в приложение на член 7 и на член 24, параграф 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) на интересите на детето да бъде отдадено цялото полагащо се значение. От основно значение е също и да се гарантира ефективността на прогласеното в член 18 от Хартата право на убежище, както с оглед на достъпа на детето до процедура за разглеждане на молбата му за международна закрила, така и с оглед на възможността членовете на неговото семейство да се ползват от правата, произтичащи от статута им на бежанци. Въпреки че Регламент № 604/2013 урежда прехвърлянето на компетентността за разглеждането на тази молба за международна закрила, предвидените в него разпоредби не позволяват да се съобрази цялата поредица от обстоятелства, свързани по-специално с придвижванията на семейства на територията на Съюза. Освен това този регламент няма за предмет да уреди прехвърлянето на компетентността относно международната закрила,

⁴ Вж. в този смисъл член 33 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 2011 г., стр. 9), с който се позволява само на лицата, на които е предоставена международна закрила, да се придвижват свободно на територията на държавата членка, която е предоставила тази закрила, и да могат да избират мястото на пребиваването си на тази територия, както и решение от 1 март 2016 г., Alo и Osso (C-443/14 и C-444/14, EU:C:2016:127, т. 37).

⁵ Директива на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, 2013 г., стр. 60).

което в случаи като разглеждания е от също толкова основно значение и понастоящем попада в приложното поле на Конвенцията за статута на бежанците⁶ и на Европейското споразумение за прехвърляне на отговорност за бежанци⁷.

5. В настоящото заключение ще изложа резервите си по отношение на процесуалните средства, които са разгледани както в акта за преюдициално запитване, така и в хода на обсъжданията, а именно прилагане по аналогия на член 9 от Регламент № 604/2013, на член 20, параграф 3 от този регламент или на член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32. Затова ще приканя Съда да възприеме друг подход, основан на висшия интерес на детето, и ще му предложи да постанови, че в положение като разглежданото в главното производство, при което детето е подало молбата си за международна закрила в държавата членка, на чиято територия е родено и където към датата на подаване на тази молба пребивава обичайно заедно с членовете на семейството си, член 3, параграф 2 и член 6, параграф 1 от Регламент № 604/2013 трябва да се тълкуват в смисъл, че висшият интерес на това дете налага за разглеждането на посочената молба да е компетентна тази държава членка.

II. Правна уредба

A. Правото на Съюза

6. В рамките на настоящото заключение ще се позова на членове 7, 18 и 24 от Хартата, както и на членове 3, 6, 9, 20 и 21 от Регламент № 604/2013. Ще посоча също и член 33 от Директива 2013/32 и член 24 от Директива 2011/95.

B. Германското право

7. Член 29 от Asylgesetz (Закон за правото на убежище), в редакцията му, публикувана на 2 септември 2008 г.⁸, изменен с Integrationsgesetz (Закон за интеграцията) от 31 юли 2016 г.⁹, влязъл в сила на 6 август 2016 г., е озаглавен „Недопустими молби“ и предвижда:

„(1) Молба за убежище е недопустима, когато:

1. друга държава е компетентна да разгледа молбата за убежище

а) съгласно Регламент [№ 604/2013], или

⁶ Подписана в Женева на 28 юли 1951 г. и влязла в сила на 22 април 1954 г. (Recueil des traités des Nations unies, том 189, стр. 150, № 2545 (1954)). Тя е допълнена с Протокола за статута на бежанците, сключен в Ню Йорк на 31 януари 1967 г. и влязъл в сила на 4 октомври 1967 г. Вж. по-специално член 28 от тази конвенция.

⁷ Подписано в Страсбург на 16 октомври 1980 г. (STE № 107). Европейската комисия предвижда прилагането на този механизъм в Зелената книга за бъдещата обща европейска система за убежище от 6 юни 2007 г. (COM(2007) 301 final, непубликувана в ОВ, т. 2.3, стр. 7), към който тя препраща в Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 година относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни (ОВ L 16, 2004 г., стр. 44; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 225), изменена с Директива 2011/51/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2011 г. (ОВ L 132, 2011 г., стр. 1). Вж. също по този въпрос Ippolito, F. Reconnaissance et confiance mutuelles en matière d'immigration et d'asile: de l'in (é)volution d'un principe? — In: *Fortunova-Michel, M., Marzo, C. Les dimensions de la reconnaissance mutuelle en droit de l'Union européenne*, Bruylant, Bruxelles, 2018, p. 218—243, по-специално p. 220.

⁸ BGBl., 2008 I, стр. 1798.

⁹ BGBl., 2016 I, стр. 1939.

б) съгласно други разпоредби на Европейския съюз или на международен договор [...]“.

III. Фактите по спора в главното производство и преюдициалните въпроси

8. Жалбоподателката и членовете на семейството ѝ са руски граждани от чеченски произход. На 19 март 2012 г., когато жалбоподателката още не е родена, членовете на семейството ѝ получават статут на бежанци в Полша. Впоследствие през декември 2012 г. те напускат тази държава членка и отиват в Германия, където подават нови молби за международна закрила. Тогава германските компетентни органи отправят искания за обратно приемане на заинтересованите лица до полските органи, в отговор на които последните не предприемат действия, с мотива че членовете на семейството вече се ползват с международна закрила в Полша¹⁰.

9. След това на 2 октомври 2013 г. германските компетентни органи приемат, че тези молби за международна закрила са недопустими. Те издават на членовете на семейството предупреждение за извеждане от страната, тъй като по отношение на тях се прилагат разпоредбите на Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 2008 г., стр. 98)¹¹.

10. Жалбоподателката се ражда в Германия на 21 декември 2015 г. Тя има руско гражданство като членовете на семейството си. През 2016 г. тя подава молба за международна закрила. Според запитващата юрисдикция във връзка с тази молба не е започната никаква процедура за определяне на компетентната държава членка.

11. С решение на германските органи от 14 февруари 2019 г., актуализирано на 19 март 2019 г., по отношение на членовете на семейството на жалбоподателката е издадено ново предупреждение за извеждане от страната.

12. С решение от 20 март 2019 г. Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Федерална служба за миграцията и бежанците, Германия) отхвърля подадена от жалбоподателката молба за международна закрила като недопустима. Поради това жалбоподателката обжалва това решение пред запитващата юрисдикция. Тази юрисдикция изпитва съмнения по въпроса дали по силата на Регламент № 604/2013 Федерална република Германия е държавата членка, компетентна да разгледа тази молба за международна закрила, и дали при липсата на компетентност, тя все пак има право да я отхвърли като недопустима на основание член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32.

¹⁰ Вж. в това отношение решение от 19 март 2019 г., Ibrahim и др. (C-297/17, C-318/17, C-319/17 и C-438/17, EU:C:2019:219), в което Съдът е постановил, че „дадена държава членка не може валидно да иска от друга държава членка да поеме отговорност или да приеме обратно, в рамките на процедурите, предвидени от [Регламент № 604/2013], гражданин на трета страна, който е подал молба за международна закрила в първата от тези държави членки, след като му е предоставена субсидиарна закрила от втората от тях“ (т. 78).

¹¹ Освен това, като се има предвид кратката продължителност на пребиваването им в Полша, те не попадат в приложното поле на Директива 2003/109.

13. При тези условия Verwaltungsgericht Cottbus (Административен съд Котбус, Германия) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Трябва ли — с оглед на заложения в правото на Съюза стремеж да се избегне вторичното движение и на предвидения в [Регламент № 604/2013] общ принцип на цялост на семейството — член 20, параграф 3 от този регламент да се прилага по аналогия, когато ненавършило пълнолетие дете и неговите родители подават молби за международна закрила в една и съща държава членка, но родителите вече са получили международна закрила в друга държава членка, докато детето е родено в държавата членка, в която е подало молбата за международна закрила?
- 2) При утвърдителен отговор на първия въпрос, следва ли молбата за убежище на ненавършилото пълнолетие дете да не се разглежда в съответствие с [Регламент № 604/2013] и да се приеме решение за прехвърляне на основание член 26 от Регламента, като се има предвид, че евентуално компетентна да разгледа молбата за международна закрила, подадена от ненавършилото пълнолетие дете, е държавата членка, в която родителите му се ползват с международна закрила?
- 3) При утвърдителен отговор на предходния въпрос, приложим ли е член 20, параграф 3 от [Регламент № 604/2013] също по аналогия, доколкото във второ изречение от него се обявява, че не е необходимо да започне ново производство за поемане на отговорност за детето, макар тогава да съществува опасност приемащата държава членка да не знае за евентуалната необходимост от поемане на отговорност за ненавършилото пълнолетие дете или в съответствие с административната си практика да откаже да приложи по аналогия член 20, параграф 3 от посочения регламент и поради това за ненавършилото пълнолетие дете да съществува опасност да стане „refugee in orbit“ [...]?
- 4) При отрицателен отговор на втория и третия въпрос, може ли решение за недопустимост по член 33, параграф 2, буква а) от [Директива 2013/32] да бъде постановено по аналогичен начин по отношение на ненавършило пълнолетие дете, подало молба за международна закрила в държава членка, и когато не самото дете, а родителите му се ползват от международна закрила в друга държава членка?“

14. Жалбоподателката, белгийското, германското, италианското, нидерландското и полското правителство, както и Комисията, представят писмените и/или устните си становища в проведеното на 14 декември 2021 г. съдебно заседание.

IV. Анализ

A. Предварителни бележки

15. В началото ми се струва, че се налага да изложа някои бележки относно обхвата на преюдициалното запитване във връзка със съдържанието на становищата, представени от заинтересованите страни, както и на устните прения.

16. Запитващата юрисдикция отправя до Съда четири преюдициални въпроса, чиято формулировка възпроизвежда текста на член 33, параграф 1 от Директива 2013/32. В тази разпоредба се разграничават, от една страна, случаите, в които молба за международна закрила не се разглежда на основание Регламент № 604/2013, като тогава сезираната

държава членка прехвърля отговорността за разглеждането на тази молба на държавата членка, за която счита, че е компетентна, и от друга страна, случаите, в които такава молба може да се отхвърли като недопустима¹².

17. Затова първият, вторият и третият преюдициален въпрос се отнасят за това доколко компетентността за разглеждането на молбата за международна закрила на дете, родено на територията на държава членка, може да се прехвърли на друга държава членка, която преди това е предоставила статут на бежанци на членовете на неговото семейство. По-специално запитващата юрисдикция иска от Съда да установи дали е възможно прилагането по аналогия на член 20, параграф 3 от Регламент № 604/2013 и при утвърдителен отговор, дали тогава е възможно да се извърши прехвърлянето на това дете на основание член 26 от този регламент в държавата членка, в която родителите му се ползват от международна закрила, за целите на разглеждането на неговата молба.

18. Ако такава прилагане по аналогия не е възможно, тогава с четвъртия си въпрос тази юрисдикция иска от Съда да установи дали е възможно тази молба за международна закрила да се обяви за недопустима въз основа на прилагане по аналогия на член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32.

19. Първо ще изложа причините, поради които нито едно от процесуалните средства, разгледани в акта за преюдициално запитване, не изглежда подходящо, като впрочем всяка от страните, изглежда, се затруднява да извърши прилагане по аналогия, приемливо за някое от тези средства. Това прилагане по аналогия изисква ако не идентичност, то поне сходство между положението, за което има нормативна празнота, и това, което е изрично уредено. Положенията, посочени в член 20, параграф 3 от Регламент № 604/2013 и в член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32, обаче много ясно се различават от това в главното производство, както по формулировката, така и по основанията за тяхното съществуване.

20. На следващо място, ще разгледам други процесуални средства. От една страна, ще анализирам предложеното от Комисията в становището ѝ, а именно прилагането по аналогия на критерия, посочен в член 9 от Регламент № 604/2013, озаглавен „Членове на семейството, които са лица, на които е предоставена международна закрила“. Страните са имали възможност да изложат становищата си относно прилагането на такава разпоредба както в техните писмени отговори на поставените от Съда въпроси, така и в съдебното заседание. От друга страна, като се имат предвид ограниченията при такова прилагане по аналогия, ще предложа на Съда алтернатива на това процесуално средство, при която водещият принцип е висшият интерес на детето.

21. Както страните се съгласиха в съдебното заседание, Съдът е приканен да представи разрешение за в бъдеще, тъй като в главното производство Федерална република Германия признава, че е придобила компетентност да разгледа молбата на детето поради изтичането на установения в Регламент № 604/2013 срок за отправянето на искане за поемане на

¹² Вж. в този смисъл определение от 5 април 2017 г., Ahmed (C-36/17, EU:C:2017:273, т. 38).

отговорност. Това бъдеще не е толкова далечно, тъй като Съдът е сезиран с подобна проблематика по дело C-153/21, *Ministre de l'immigration et de l'asile*¹³, което е спряно на 11 ноември 2021 г.

Б. Разглеждане на преюдициалното запитване

1. По прилагането по аналогия на член 20, параграф 3 от Регламент № 604/2013 относно вземането предвид на положението на ненавършилия пълнолетие в рамките на процедурата за определяне на компетентната държава членка (първите три преюдициални въпроса)

22. С първия си преюдициален въпрос запитващата юрисдикция иска по същество от Съда да установи дали за да се избегне вторичното движение и да се защити закрепеното в член 7 от Хартата основно право на зачитане на семейния живот, член 20, параграф 3 от Регламент № 604/2013 може да се приложи по аналогия към положението, при което дете подава молбата си за международна закрила в държавата членка, в която е родено, докато членовете на семейството му се ползват от международна закрила в друга държава членка.

23. Поради съображенията, които ще изложя, допускането на такава аналогия би означавало да не се спазят текстът и *ratio legis* на член 20, параграф 3 от Регламент № 604/2013.

24. В член 20 от този регламент се определят правилата, приложими за началото или за „започването“, за да възпроизведа формулировката на заглавието му, на процедурата за определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молба за международна закрила.

25. В член 20, параграфи 1 и 2 от посочения регламент законодателят на Съюза уточнява, на първо място, че процедурата за определяне на компетентната държава членка започва „веднага, след като за първи път бъде подадена молба за международна закрила *пред държава членка*“¹⁴ (параграф 1) и че такава молба се счита за подадена, след като компетентният орган е получил формуляр, подаден за тази цел от кандидата, или доклад, изготвен от националните компетентни органи (параграф 2).

26. На второ място, в член 20, параграф 3 от същия регламент този законодател определя условията, при които националният компетентен орган трябва да вземе предвид „положението на ненавършил пълнолетие“ в рамките на тази процедура. Този параграф гласи следното:

„3. За целите на настоящия регламент положението на ненавършил пълнолетие, който придружава *кандидата* и отговаря на определението за член на семейството, е неразделна част от това на неговия член на семейството и спада към отговорностите на държавата членка, компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила на този член на семейството, дори ако ненавършилият пълнолетие не е индивидуален кандидат, *при условие че това е в негов висш интерес*. По същия начин се третират деца, родени след

¹³ По това дело членовете на сирийско семейство са напуснали Гърция, при положение че са имали статут на бежанци в тази държава членка, за да отидат в Люксембург, където е роден последният от братята и сестрите. В последната държава членка детето подава молба за международна закрила, която е приета за недопустима също на основание член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32.

¹⁴ Курсивът е мой.

пристигането на кандидата на територията на държавите членки, без да е необходимо да започне ново производство за поемане на отговорността за тях“¹⁵.

27. Първо, законодателят на Съюза има предвид положението на ненавършил пълнолетие, членовете на семейството на когото са подали за първи път молба за международна закрила по смисъла на член 20, параграфи 1 и 2 от Регламент № 604/2013 в държава членка, поради което националните компетентни органи участват в процедура за определяне на държавата членка, компетентна да разгледа тези молби¹⁶.

28. Няма обаче възможна аналогия между положението на ненавършил пълнолетие, членовете на семейството на когото са кандидати за международна закрила, и положението на ненавършил пълнолетие, членовете на семейството на когото вече се ползват с такава закрила. Понятията „кандидат за международна закрила“ и „лице, на което е предоставена международна закрила“ са определени по различен начин в член 2, букви б), в) и е) от Регламент № 604/2013 и обозначават различни правни статуты, чието признаване и съдържание са уредени със специфични разпоредби. Впрочем това е причината, поради която законодателят на Съюза разграничава в член 9 от този регламент положението на ненавършил пълнолетие, членовете на семейството на когото са *лица, на които е предоставена международна закрила*, и в член 10 и член 20, параграф 3 от посочения регламент положението на ненавършилия пълнолетие, членовете на семейството на когото са *кандидати* за международна закрила. Следователно допускането на такава аналогия между положението, посочено от този законодател в член 20, параграф 3 от същия регламент, и посоченото от запитващата юрисдикция положение, би било в разрез с извършеното от законодателя разграничение между двете посочени понятия. Това би довело по същество до установяването на друг критерий за компетентност извън изчерпателно изброените в глава III от Регламент № 604/2013, различен от изрично посочения в член 9.

29. Второ, прилагането на такава аналогия би означавало да се отхвърли *ratio legis* на член 20, параграф 3 от Регламент № 604/2013.

30. Смисълът на тази разпоредба е изложен в подготвителните работи във връзка с Регламент (ЕО) № 343/2003¹⁷, член 4, параграф 2 от който е възпроизведен по същество в член 20, параграф 3 от Регламент № 604/2013. От изложението на мотивите към предложението на Комисията¹⁸, довело до приемането на Регламент № 343/2003, се установява, че предназначението на това правило е да запази целостта на семейството, като същевременно ненавършилият пълнолетие и членовете на семейството му се прехвърлят в държавата членка, компетентна да разгледа молбите за международна закрила, подадени от тях, независимо дали посоченият ненавършил пълнолетие формално е кандидат по смисъла на правната уредба на държавата членка, в която са подадени тези молби. Това правило трябва да позволи да се избегне възможността държавите членки да

¹⁵ Курсивът е мой.

¹⁶ В това отношение отбелязвам както Комисията, че обстоятелството, че членовете на семейството на жалбоподателката са подали молби за международна закрила в Германия, изглежда без значение. Всъщност тези молби са обявени за недопустими в приложение на член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32.

¹⁷ Регламент на Съвета от 18 февруари 2003 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държава членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ L 50, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 56).

¹⁸ Вж. в този смисъл изложение на мотивите на Комисията към предложението ѝ за регламент на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държава членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (COM(2001) 447 final).

прилагат по различен начин разпоредбите относно определянето на компетентната държава членка, като се има предвид че те регламентират по различен начин формалностите, които ненавършилият пълнолетие трябва да изпълни, за да се счита за кандидат, когато придружава пълнолетно лице.

31. Стига това да отговаря на висшия интерес на детето, по този начин законодателят на Съюза иска да направи паралел между положението на това дете и положението на членовете на неговото семейство, които той счита за „неотделими“ на етапа на определянето на компетентната държава членка, тъй като молбите им са свързани във времето и пространството.

32. Има обаче фундаментални различия между положение като разглежданото и положение като посоченото от законодателя на Съюза в член 20, параграф 3 от Регламент № 604/2013. Всъщност, обратно на хипотезата, за която се отнася тази разпоредба, ненавършилият пълнолетие е подал официално и лично молба за международна закрила, така че трябва да се счита, че той е кандидатът. Освен това при липсата на молби за международна закрила, подадени от членовете на неговото семейство, няма причина националният компетентен орган да започва процедура за определяне на държавата членка, компетентна да разгледа тези молби. Следователно поради датата и мястото на раждане на детето, посочената молба за международна закрила, подадена от него, и произтичащата от нея процедура за определяне на компетентната държава членка, се разделят във времето и пространството от молбите за международна закрила, подадени по-рано от членовете на семейството му в друга държава членка¹⁹. От тази гледна точка положението на това дете *de facto* може да се отдели от това на посочените членове на семейството му.

33. Трето, не мисля, че прилагане по аналогия на член 20, параграф 3 от Регламент № 604/2013 може да се основе с преследваната от правото на Съюза цел за борба с „вторичното движение“. Всъщност, както е посочил Съдът, целта на предвидените от този регламент разпоредби е да предотвратят *придвижването на кандидатите за международна закрила*. В този смисъл целта е да се избегне възможността, след като са подали молбата си в една първа държава членка, кандидатите да напуснат тази държава, преди по тази молба да има произнесено решение, за да отидат във втора държава членка, в която да подадат нова молба за международна закрила.

34. В разглежданото в главното производство положение обаче членовете на семейството на кандидатката не са подали едновременно молби за международна закрила в няколко държави членки, тъй като те вече се ползват със статут на бежанци в една от тези държави²⁰. Това положение по-скоро представлява нарушение на разпоредбите на член 33 от Директива 2011/95, с който свободата на движение на ползващите се с международна закрила лица се ограничава в рамките на територията на предоставящата закрила държава

¹⁹ В случая членовете на семейството на жалбоподателката подават молбите си за международна закрила през 2012 г. в Полша, но детето подава въпросната молба през 2016 г. в Германия.

²⁰ Вж. в този смисъл решение от 10 декември 2020 г., Minister for Justice and Equality (Молба за международна закрила в Ирландия) (С-616/19, EU:С:2020:1010, т. 51, 52 и цитираната съдебна практика). Такава е и целта на Директива 2013/32, както следва от съображение 13, в което се посочва, че „[с]ближаването на нормите за процедурата за предоставяне и отнемане на международна закрила би следвало да допринесе за ограничаването на вторичното движение на кандидатите за международна закрила между държавите членки в случаите, когато такова движение се дължи на различията в правната рамка при отделните държави членки, и да създаде равностойни условия за прилагането на Директива 2011/95/ЕС в държавите членки“, както и от съображение 12 от Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (ОВ L 180, 2013 г., стр. 96).

членка, тъй като членовете на семейството са се преместили и са установили мястото си на пребиваване в друга държава членка, в случая — Германия, без за това да им е издадено разрешение за пребиваване.

35. Поради това с оглед на всички тези аспекти мисля, че не е възможно прилагането по аналогия на член 20, параграф 3 от Регламент № 604/2013 към случай като посочения от запитващата юрисдикция, като се имат предвид съществените различия между двете положения.

36. Поради това предлагам на Съда да постанови, че член 20, параграф 3 от Регламент № 604/2013 не може да се приложи по аналогия за положението, при което дете подава молбата си за международна закрила в държавата членка, на чиято територия е родено и където пребивава с членовете на семейството си, въпреки че те се ползват с международна закрила в друга държава членка.

37. Като се има предвид отговорът, който предлагам да се даде на първия въпрос, не следва да се отговаря на втория и на третия преюдициален въпрос.

2. По прилагането по аналогия на основанието за недопустимост на молбата по член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32 (четвърти преюдициален въпрос)

38. С четвъртия си преюдициален въпрос запитващата юрисдикция иска по същество от Съда да установи дали въз основа на прилагане по аналогия на член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32 държава членка може да приеме, че подадената от дете молба за международна закрила е недопустима, с мотива че такава закрила е предоставена на членовете на неговото семейство от друга държава членка.

39. Поради причините, които сега ще изложа, считам също, че Съдът не може да си послужи с такова прилагане по аналогия.

40. Първо, видно от член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32, държавите членки могат да приемат, че молба за международна закрила е недопустима, ако „друга държава членка е предоставила международна закрила“. Обхватът на това правило е уточнен в съображение 43 от тази директива по следния начин:

„(43) Държавите членки разглеждат всички молби по същество, т.е. извършват преценка дали *съответният кандидат* отговаря на условията за международна закрила в съответствие с Директива 2011/95/ЕС [...]. По-конкретно, държавите членки не са длъжни да разглеждат по същество молба за международна закрила в случаите, когато първата държава на убежище е предоставила *на кандидата* статут на бежанец [...]“²¹.

41. Този текст недвусмислено показва, че разпоредбите, посочени в член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32, се прилагат към положението, при което кандидатът за международна закрила вече се ползва с такава закрила в друга държава членка. Именно

²¹ Курсивът е мой. Вж. също и решение от 22 февруари 2022 г., Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Цялост на семейството — Вече предоставена закрила) (С-483/20, ЕУ:С:2022:103), в което Съдът е постановил, че „[т]ака от самия текст на член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32 следва, че държавите членки не са длъжни да проверяват дали кандидатът отговаря на условията за международна закрила съгласно Директива 2011/95, когато такава закрила вече е била осигурена в друга държава членка“ (т. 24).

поради идентичността на кандидата и ползващото се с международна закрила лице тази разпоредба представлява израз на принципа на взаимно доверие в рамките на общата европейска система за убежище²². Очевидно такава хипотеза не може да се приравни на положение като разглежданото в главното производство, при което кандидатът за международна закрила и ползващото се с такава закрила лице, са различни.

42. Второ, в член 33, параграф 2 от Директива 2013/32 са изброени основанията за недопустимост на молба за международна закрила. Съдът многократно е постановявал, че това изброяване трябва да се счита за изчерпателно както с оглед на текста на този член и на използването на думата „единствено“, която предхожда изброяването на тези основания, така и на целта му, като посоченият член цели по-специално „смекчаване на задължението на компетентната държава членка да разгледа молба за международна закрила, като определи случаите, в които такава молба се счита за недопустима“²³. При тези обстоятелства член 33, параграф 2 от Директива 2013/32 не може да се приложи по аналогия за положение, което няма нищо сходно, тъй като това би означавало да се добави основание за недопустимост, различно от изрично изброените от законодателя на Съюза в посочената разпоредба, което би противоречало на ясно изразената от него воля.

43. Това също така би довело до лишаването на дете като жалбоподателката от ефективен достъп до процедурите за предоставяне на международна закрила, което очевидно би противоречало на основните ѝ права, и по-специално на член 18 и член 24, параграф 2 от Хартата²⁴, на които се основава Директива 2013/32. Правото на убежище е лично право. Тъй като националните компетентни органи са обявили за недопустима подадената от това дете молба за международна закрила, с мотива че на членовете на неговото семейство е предоставена международна закрила в друга държава членка, възниква опасност молбата, подадена от посоченото дете, изобщо да не бъде разгледана. Решението за недопустимост има тежки последици, чийто обхват следва строго да се ограничи. Във връзка с това отбелязвам, че по дело Bundesrepublik Deutschland (C-504/21), все още висящо пред Съда, германските органи отхвърлят отправено от гръцките органи искане за поемане на отговорност, в приложение на член 9 и член 17, параграф 2 от Регламент № 604/2013, за членовете на семейството на лице, ползващо се с международна закрила, с мотива че молбите им за международна закрила са обявени за недопустими на основание член 33, параграф 2 от Директива 2013/32.

44. Трето, не мога да се съглася с идеята, изразена от една от страните в съдебното заседание, че при обявяване на молбата му за недопустима и при прехвърляне към приемащата държава, детето все пак би могло да се ползва от правата и икономическите и социални предимства, посочени в членове 23—35 от Директива 2011/95, като член на семейството на лица, на които е предоставена международна закрила.

45. От една страна, ползването на тези права и предимства не е равнозначно на признаването на статут на бежанец или на лице със субсидиарна закрила, на който има право всяко лице, което лично отговаря на условията за предоставяне, посочени в глави II и III от Директива 2011/95, по-специално защото срещу него са били налице или има

²² Вж. в това отношение решение от 22 февруари 2022 г., Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Цялост на семейството — Вече предоставена закрила) (C-483/20, EU:C:2022:103) т. 29 и 37 и цитираната съдебна практика.

²³ Вж. в този смисъл решения от 19 март 2020 г., Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tómpa) (C-564/18, EU:C:2020:218, т. 29 и 30 и цитираната съдебна практика), и от 14 май 2020 г., Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU и C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, т. 149 и 182 и цитираната съдебна практика).

²⁴ Член 24, параграф 2 от Хартата гласи, че „[п]ри всички действия, които се предприемат от публичните власти или частни институции по отношение на децата, висшият интерес на детето трябва да бъде от първостепенно значение“.

опасност от заплахи от преследване или от тежко посегателство в държавата му на произход. Впрочем това е причината, поради която в член 23, параграф 2 от тази директива законодателят на Съюза запазва изрично предоставянето на посочените права и посочените предимства само за членовете на семейството, които в лично качество не отговарят на условията за международна закрила²⁵. Има основание да се счита обаче, че по делото в главното производство детето би могло да се ползва от тази закрила, както предоставената на членовете на семейството му²⁶. Следователно няма никаква причина, ако бъде прехвърлено в приемащата държава членка, това дете да се задоволи само с предимствата, предвидени в членове 24—35 от посочената директива.

46. От друга страна, както е постановил Съдът в решение от 9 ноември 2021 г., Bundesrepublik Deutschland (Запазване на целостта на семейството)²⁷, „от член 2, буква й) от Директива 2011/95, който съдържа определение на понятието „членове на семейството“ за целите на Директивата, във връзка с член 23, параграф 2 от тази директива следва, че задължението на държавите членки да предвидят достъп до тези предимства, не се разпростира спрямо децата на лице, на което е предоставена международна закрила, които са родени в приемащата държава членка в създадено в нея семейство“²⁸. В положение като разглежданото, при което детето не е обхванато от понятието „членове на семейството“ по смисъла на член 2, буква й) от тази директива, за приемащата държава следователно няма никакво задължение да му предоставя правата и предимствата, посочени в членове 24—35 от същата директива.

47. Поради това с оглед на изложеното считам, че държава членка не може въз основа на прилагане по аналогия на член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32 да приеме, че подадена от дете молба за международна закрила е недопустима, с мотива че на членовете на неговото семейство е предоставена международна закрила от друга държава членка.

В. Преглед на другите възможни процесуални средства

48. За да дам полезен за запитващата юрисдикция отговор, предлагам на Съда да разгледа други процесуални средства: първо, предложеното от Комисията в становището ѝ, а именно прилагането по аналогия на член 9 от Регламент № 604/2013, след това, второ, това, което ми се струва най-простото и зачитащо в най-голяма степен интересите на детето, основано на прилагане на общите принципи, на които почива този регламент, тоест член 3, параграф 2 и член 6, параграф 1 от него.

1. По прилагането по аналогия на критерия за отговорност, посочен в член 9 от Регламент № 604/2013

49. С член 9 от Регламент № 604/2013 се въвежда критерий за определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молбата за международна закрила, за което свидетелства глава III, от която той е част. Този критерий се нарича „Членове на семейството, които са

²⁵ Вж. в този смисъл решение от 9 ноември 2021 г. Bundesrepublik Deutschland (Запазване на целостта на семейството) (C-91/20, EU:C:2021:898, т. 51).

²⁶ Би могло да става въпрос за признаване на собствено основание или на производно признаване, в приложение на принципите, установени от Съда в решение от 4 октомври 2018 г., Ахмедбекова (C-652/16, EU:C:2018:801, т. 72) и потвърдени от него в решение от 9 ноември 2021 г., Bundesrepublik Deutschland (Запазване на целостта на семейството) (C-91/20, EU:C:2021:898, т. 41).

²⁷ C-91/20, EU:C:2021:898.

²⁸ Точка 37 от това решение.

лица, на които е предоставена международна закрила“. Той се основава на съображения във връзка със семейството, към които спадат също и критериите, изложени в член 8 („Ненавършили пълнолетие“), в член 10 („Членове на семейството, които са кандидати за международна закрила“), в член 11 („Процедура за семейства“), както и в член 17, параграф 2 („Дискреционни клаузи“) от този регламент.

50. Член 9 от посочения регламент предвижда, че в случай че кандидатът има член на семейството, който е получил разрешение от държава членка да пребивава като лице, на което е предоставена международна закрила, същата държава членка е компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила на другите членове на семейството, все пак при условие че заинтересованите лица изразят желанието си в писмена форма²⁹.

51. Прегледът на подготвителните работи по Регламент № 343/2003 показва, че този критерий преследва няколко цели. От една страна, с него се цели да се гарантира събирането на семейството, като се осъществи събирането на кандидата с членовете на семейството му в държавата членка, в която на същите е било разрешено да пребивават като ползващи се от международна закрила. От друга страна, той цели да гарантира бързината на процедурата по разглеждане на молбата, като се има предвид, че държавата членка, в която поне един член на семейството вече е получил статут на бежанец и му е разрешено да пребивава, най-добре може да прецени основателността на страховете от преследване на кандидата в неговата страна на произход.

52. Прилагането на посочения в член 9 от Регламент № 604/2013 критерий изисква наличието на няколко условия. Първо, тази държава членка е компетентна да разгледа молбата за закрила само при предварителното условие, че поне на един от членовете на семейството на кандидата *е било разрешено да пребивава* на територията на държавата, която се счита компетентна да разгледа молбата за закрила, като на лице, ползващо се от международна закрила. Второ, посочената държава членка е компетентна да разгледа молбата за закрила само при условие че кандидатът и членът на семейството му, на когото е разрешено да пребивава на територията на същата държава членка, изразят писмено *съгласието си* за събирането им.

53. Следователно в приложение на член 1, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕО) № 1560/2003³⁰ искането за поемане на отговорността до замолената държава членка, компетентна въз основа на посочения в член 9 от Регламент № 604/2013 критерий за компетентност, трябва да включва не само писмено потвърждение за „законното пребиваване“ на членовете на семейството на територията на тази държава, разрешенията за пребиваване, които са им били издадени, и извлеченията от регистри, но и документи, доказващи, че между лицата има роднинска връзка, ако има такива, и да удостоверява съгласието на заинтересованите лица.

54. Тези две условия според мен не допускат прилагането по аналогия на член 9 от Регламент № 604/2013 към положение като разглежданото в главното производство.

²⁹ Законодателят на Съюза уточнява, че тази разпоредба се прилага по отношение на семейството, независимо от това дали семейството е било създадено преди това в държавата по произход, като тогава се отличава от дефиницията на „членове на семейството“, прогласена в член 2, буква ж) от същия регламент.

³⁰ Регламент на Комисията от 2 септември 2003 година за определяне условията за прилагане на Регламент № 343/2003 (ОВ L 222, 2003 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 140), последно изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 118/2014 (ОВ L 39, 2014 г., стр. 1). Този регламент е приет в приложение на член 17, параграф 3 от Регламент № 343/2003, понастоящем член 21, параграф 3 от Регламент № 604/2013.

55. Що се отнася до условието членът на семейството да „е получил разрешение да пребивава като лице, на което е предоставена международна закрила“ на територията на замолената държава, установявам, че то се различава от изложеното в член 8, параграфи 1 и 2 от този регламент, по силата на което този член на семейството трябва да „се намира [законно]“ на тази територия³¹. Струва ми се все пак, че с оглед на целта, която преследва законодателят на Съюза, а именно събирането на семейството, това условие предполага посоченият член на семейството на кандидата не само да се ползва с разрешение за пребиваване на посочената територия, каквото има благодарение на статута си на лице, ползващо се с международна закрила³², но също и действително да пребивава на същата територия. Всъщност не би могло да се организира събирането на кандидат с член на неговото семейство, особено когато кандидатът е дете, ако този член на семейството фактически не пребивава на територията на замолената държава или ако няма разрешение да пребивава там, било поради заплахата, каквато той представлява за националната сигурност или за обществения ред, било поради отнемане на разрешението му за пребиваване или изтичането на неговия срок³³. В такива хипотези ще има пречка за събирането на семейството и процедурата за поемане на отговорност и за прехвърляне на този кандидат би могла да доведе до започване на нова процедура за определяне на компетентната да разгледа молбата държава членка.

56. Подчертавам освен това, че в положение като разглежданото в главното производство, когато членовете на семейството вече не пребивават на територията на приемащата държава и се противопоставят на връщането си в тази държава, спазването на това условие налага молещата държава да направи постъпки, преди да представи искането си за поемане на отговорността, и по-специално да се увери, че разрешението за пребиваване на тези членове на семейството в приемащата държава е валидно³⁴ и да пристъпи към извеждането им в тази държава. Тези постъпки обаче могат да доведат до срокове, които ми се струват много по-дълги от предписаните в член 21, параграф 1 от Регламент № 604/2013 срокове за подаване на искане за поемане на отговорност.

57. Съгласно тази разпоредба държавата членка, пред която е била подадена молбата, трябва да представи искането си за целите на поемането на отговорността за кандидата „възможно най-бързо и при всички случаи в тримесечен срок от датата, на която молбата е била подадена“³⁵. В положение, при което членовете на семейството се противопоставят на връщането си на територията на приемащата държава, подаването на това искане за поемане на отговорността, както и предаването на свързаните с него доказателства, ще налага да се приложи предварително процедура за връщане съгласно Директива 2008/115, може би дори принудителна, срещу това семейство. Изпълнението на такава процедура обаче — при която трябва да бъдат зачетени правата на заинтересованите лица — ми се струва трудно осъществимо в определените от Регламент № 604/2013 срокове, и то независимо от старанието, което полагат компетентните национални органи. Като се вземат предвид сроковете във връзка с обжалването по съдебен ред на решение за

³¹ Тази разлика във формулировката е обща за текстове на всички езици.

³² Вж. член 24 от Директива 2011/95.

³³ Вж. член 21, параграф 3 и член 24, параграф 1 от Директива 2011/95.

³⁴ Съгласно член 24 от Директива 2011/95 разрешението за пребиваване, предоставено на лицата, на които е предоставен статут на бежанец, е валидно за най-малко три години и подлежи на подновяване, а разрешението, издадено на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила, е валидно за най-малко една година и в случай на подновяване — за най-малко две години. В главното производство разрешенията за пребиваване на членовете на семейството на жалбоподателката са изтекли на 4 май 2015 г. според представените от Полша сведения.

³⁵ В противен случай, съгласно член 21, параграф 1, трета алинея от Регламент № 604/2013 компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила е държавата членка, в която е била подадена молбата.

връщане и рисковете, които съдържа изпълнението на такова решение, молещата държава, в която детето е подало молбата си за международна закрила, ще трябва да изчака окончателното решение по тази жалба (евентуално), подадена срещу решенията за извеждане, приети срещу членовете на неговото семейство, преди да отпрати искане за поемане на отговорността за детето от замолената държава. Това би довело не само до положение на правна несигурност, но и до неизбежен латентен срок, по време на който съдбата на подадената от това дете молба за международна закрила би била неясна.

58. Такова разрешение би противоречало на висшия интерес на детето, в светлината на който трябва да бъдат тълкувани и прилагани всички процедури, предвидени в Регламент № 604/2013³⁶. В съображение 13 от този регламент изрично се подчертава, че „[в] съответствие с Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето от 1989 г. и с [Хартата], висшият интерес на детето следва да бъде съображение от първостепенна важност за държавите членки при прилагането на настоящия регламент“.

59. Такова разрешение освен това не би позволило да се определи бързо компетентната държава членка и така би създавало опасност да не се гарантират нито ефективен достъп до процедурата за предоставяне на международна закрила, нито бърза обработка на молбите за тази международна закрила, противно на целите, посочени в съображение 5 от Регламент № 604/2013.

60. Що се отнася, на следващо място, до условието относно писменото съгласие на заинтересованите лица, то препраща към ясен утвърдителен акт от страна на кандидата и на членовете на неговото семейство, с които те показват волята си да бъдат заедно. Целта на това условие е да се избегнат положения, при които заинтересованите лица не желаят да бъдат заедно по специфични за тях причини. Това условие е включено и в член 10, в член 16, параграф 1 и в член 17, параграф 2 от Регламент № 604/2013. Очевидно е, че това условие не е било предвидено да се прилага към положение като посоченото от запитващата юрисдикция, при което кандидатът и членовете на неговото семейство са заедно и живеят заедно под един и същ покрив в една и съща държава членка. Още веднъж това условие би имало смисъл само ако се пристъпи към извеждане на членовете на семейството към държавата на предоставянето на статута. Все пак при това обстоятелство посоченото условие ще бъде използвано за цел, различна от предвидената от законодателя на Съюза, тъй като то няма да цели да се осигури събирането на членовете на семейството, разпръснати на територията на Съюза, а по-скоро да се запази целостта на семейството.

61. Макар в хода на производството някои страни да предлагат Съдът да не прилага това условие, такова разрешение ми се струва нежелателно, тъй като изискването за писмено съгласие е условие, изрично предвидено от законодателя на Съюза в член 9 от Регламент № 604/2013.

62. В действителност мисля, че големият брой дела относно прилагането на този регламент към положения, при които се засягат интересите на детето, налага голямо внимание при тълкуването на неговите разпоредби. Регламент № 604/2013 е инструмент с предимно процесуално естество, предоставен на разположение на държавите членки, за да могат да определят, въз основа на изчерпателно изброени критерии и при зачитане на основните права на заинтересованите лица, коя от тях е компетентна да разгледа молба за международна закрила.

³⁶ Вж. член 6, параграф 1 от този регламент.

63. Всъщност по подобие на другите критерии, изброени в глава III от Регламент 604/2013, не мисля, че посоченият в член 9 от този регламент критерий е приложим към положение като разглежданото, при което членовете на семейството на кандидата, които се ползват с международна закрила, вече не пребивават на територията на държавата на предоставяне на статута и се противопоставят на връщането си в тази държава.

64. Поради това ще предложа на Съда да възприеме друг подход, основан на общите принципи, на които почива Регламент № 604/2013, и по-конкретно, на висшия интерес на детето.

2. По прилагането на установените в член 6, параграф 1 от Регламент № 604/2013 гаранции за ненавършили пълнолетие

65. В началото следва да се посочи, че съгласно член 3, параграф 2 от Регламент № 604/2013, „[к]огато не може да бъде посочена компетентна държава членка, на основата на критериите, изброени в [глава III от] настоящия регламент, първата държава членка, пред която е представена молбата за международна закрила, е компетентна за разглеждането ѝ“. В положение като разглежданото нито един от критериите, посочени в глава III от този регламент, не е приложим, така че действително първата държава членка, в която детето е подало молбата си, е компетентна да я разгледа. Съгласно съображение 5 от посочения регламент това позволява да се гарантира на това дете ефективен достъп до процедурите за предоставяне на международна закрила, без да се компрометира целта за бърза обработка на молбата му.

66. Прилагането на този принцип позволява в случая на висшия интерес на детето да се отдаде първостепенно значение, както изисква член 24, параграф 2 от Хартата³⁷, доколкото тази държава членка е също и държавата, на чиято територия това дете е родено и където пребивава заедно с членовете на семейството си.

67. Съгласно член 6, параграф 1 от Регламент № 604/2013 „[в]исшият интерес на детето следва да бъде от първостепенно значение за държавите членки по отношение на всички процедури, предвидени в настоящия регламент“. В този контекст законодателят на Съюза изисква в приложение на член 6, параграф 3 от този регламент държавите членки да си сътрудничат при определянето на висшия интерес на детето, като надлежно отчитат „по-специално“ възможността за събиране на семейството, благосъстоянието и социалното развитие на ненавършилия пълнолетие, съображения за сигурност и безопасност, по-специално когато съществува риск детето да е жертва на трафик на хора, и накрая, мнението на ненавършилия пълнолетие в съответствие с неговата възраст и зрялост, включително неговия произход³⁸.

68. Следователно висшият интерес на детето изисква да се определи най-подходящата държава членка, която да се произнесе по молбата за международна закрила, и то като се вземе предвид съвкупността от специфичните за всеки конкретен случай фактически

³⁷ Тази разпоредба гласи, че при всички действия, които се предприемат от публичните власти или частни институции по отношение на децата, висшият интерес на детето трябва да бъде от първостепенно значение. Вж. също и решение от 9 ноември 2021 г., Bundesrepublik Deutschland (Запазване на целостта на семейството) (C-91/20, EU:C:2021:898, т. 55 и цитираната съдебна практика).

³⁸ Вж. също и съображение 13 от Регламент № 604/2013.

обстоятелства³⁹. Физическото присъствие на това дете на територията на държавата членка, където то е родено и е подало молбата си, продължителността, редовността, условията и причините за неговото пребиваване заедно със семейството му на територията на тази държава, са фактори, които компетентните национални органи трябва да вземат предвид, за да преценят интереса на детето.

69. Мисля, че в този контекст е необходимо да се вземат предвид причините, обосновавали заминаването на членовете на семейството от приемащата държава. Разбира се, случаят, с който е сезиран Съдът, се различава от положенията, разгледани от него в решение от 19 март 2019 г., Ibrahim и др.⁴⁰, при които е съществувал сериозен риск отношението към кандидата за международна закрила в приемащата държава членка да е несъвместимо с основните му права поради системни или общи недостатъци или недостатъци, засягащи определени групи лица. Да не се държи сметка за мотивите, поради които членовете на семейството са напуснали приемащата държава членка, обаче би означавало да се пренебрегнат гаранциите, които законодателят на Съюза предоставя на непълнолетните, и разпоредбите, които той изрично посвещава на преценката на висшия интерес на детето. Като изисква в член 6, параграф 3 от Регламент № 604/2013 държавите членки „тясно [да] си сътрудничат“, като надлежно отчитат благосъстоянието и социалното развитие на детето, този законодател на Съюза изисква от компетентните национални органи да претеглят всички фактически обстоятелства във връзка с условията на живот на детето в съответните държави членки.

70. Във връзка с това не мисля, че от избора на родителите да напуснат приемащата държава може да се направи извод за обикновено желание да се заобиколят правилата на общата европейска система за убежище или да се злоупотреби с нея. Да се вземе решението за напускане на тази държава, в която всички членове на семейството, включително малките деца, се ползват от международна закрила, и то след като са били принудени да напуснат страната на произход и по този начин да поемат риска да се откажат от сигурността и предимствата, които този статут предоставя на цялото семейство, е проява на безразсъдство или на необходимост и на добре обмислен избор, който родители правят с оглед на висшия интерес на техните деца. Така в главното производство изглежда, че членовете на семейството на жалбоподателката са напуснали Полша, за да отидат в Германия поради заплахите, от които са страдали в приемащата държава поради произхода им. По дело *Ministre de l'immigration et de l'asile (C-153/21)*, понастоящем спряно, родителите също са избрали да напуснат Гърция именно поради условията на живот, на приемане и на поемане на отговорност за техните деца, които според тях били плачевни. Поради това не мисля, че тези премествания може да се сведат или да се обобщят като „туризъм“ на родителите, ако възпроизведа използваните в някои документи по делото изрази.

71. При обстоятелства като разглежданите в случая, когато детето е подало молбата си за международна закрила в държавата членка, на чиято територия е родено и където заедно с членовете на семейството си пребивава обичайно към датата на подаване на тази молба — което компетентните национални органи следва да проверят — мисля, че интересът на това дете налага разглеждането на молбата му да бъде от компетентността на тази държава.

³⁹ Вж. в този контекст решение от 8 юни 2017 г., OL (C-111/17 PPU, EU:C:2017:436, т. 42 и сл. и цитираната съдебна практика) относно прилагането на Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОВ L 338, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 183).

⁴⁰ C-297/17, C-318/17, C-319/17 и C-438/17, EU:C:2019:219.

Всяко разрешение, състоящо се в извеждането на това дете и на членовете на семейството му от социалната среда, в която те са интегрирани, поради това че членовете на семейството се ползват с международна закрила в друга държава членка, би било в пълно противоречие с интереса на детето.

72. Струва ми се, че този критерий е най-прост и в най-голяма степен защита интереса на детето, тъй като той може да гарантира ефективността на правата, които то черпи от член 18 от Хартата, като му гарантира ефективен достъп до процедурата за разглеждане на молбата му, както и бърза обработка на същата.

73. Съзнавам все пак, че този критерий би трябвало също да включва прехвърляне на компетентността за международната закрила, предоставена на членовете на семейството на детето, за да се гарантира ефективността на правото на убежище, от което те се ползват по силата на същата разпоредба.

74. Всъщност ефективността на това право предполага не само да се гарантира достъп на детето до процедура за разглеждане на молбата му за международна закрила, но да се гарантира и на членовете на неговото семейство възможността да ползват правата, които техният статут на бежанци им предоставя, докато този статут не бъде отнет или прекратен. При сегашното положение обаче държавата, предоставила статута, фактически не е в състояние да изпълни задълженията, които има, поради заминаването на членовете на семейството, тъй като последните са напуснали територията на тази държава, без да е имало издадено разрешение за това. Също така Федерална република Германия няма правна възможност да замени закрилата на държавата на произход със своя, тъй като членовете на семейството впрочем пребивават незаконно на нейната територия.

75. Освен това по същите причини като изложените в точки 44—46 от настоящото заключение, членовете на семейството не могат да се ползват от правата и икономическите и социални предимства, посочени в членове 23—35 от Директива 2011/95, тъй като индивидуално те отговарят на критериите за предоставяне на международна закрила, за което свидетелства статутът на бежанци, от който вече се ползват.

76. Ето защо при тези обстоятелства би следвало да се осъществи прехвърляне на компетентността за международната закрила, предоставена на членовете на семейството на детето, съгласно Европейското споразумение за прехвърляне на отговорност за бежанци. По настоящото дело, макар да изглежда, че съгласно член 4, параграф 1 от това споразумение полските органи са се съгласили с това прехвърляне, германските органи, изглежда, не са предприели никакви последващи действия в това отношение⁴¹. Искам все пак да припомня, че в приложение на член 2 от посоченото споразумение се счита, че прехвърлянето на отговорността за бежанците е осъществено след изтичането на период от две години на ефективно и непрекъснато пребиваване на територията на втората държава със съгласието на органите на същата, или преди това, ако втората държава е приела бежанецът да пребивава на територията ѝ било постоянно, било за срок, превишаващ валидността на документа за пътуване.

77. Поради това с оглед на всички тези съображения предлагам на Съда да постанови, че в положение, при което държава членка е получила молба за международна закрила на дете, членовете на семейството на което се ползват със статут на бежанци в друга държава

⁴¹ Федерална република Германия и Република Полша са ратифицирали това споразумение.

членка, член 3, параграф 2 и член 6, параграф 1 от Регламент № 604/2013 трябва да се тълкуват в смисъл, че висшият интерес на детето изисква получилата молбата държава членка да е компетентна да я разгледа, когато това дете е родено и пребивава обичайно заедно с членовете на семейството си на територията на тази държава към датата на подаване на молбата си.

V. Заключение

78. С оглед на всички гореизложени съображения предлагам на Съда да отговори на поставените от *Verwaltungsgericht Cottbus* (Административен съд Котбус, Германия) преюдициални въпроси по следния начин:

- „1) Член 20, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, трябва да се тълкува в смисъл, че не може да се прилага по аналогия към положение, при което дете подава молбата си за международна закрила в държавата членка, на територията на която е родено и където пребивава с членовете на семейството си, въпреки че те се ползват с международна закрила в друга държава членка.
- 2) Държава членка не може въз основа на прилагане по аналогия на член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила да приеме, че подадена от дете молба за международна закрила е недопустима, с мотива че на членовете на неговото семейство е предоставена международна закрила от друга държава членка.
- 3) В положение, при което държава членка е получила молба за международна закрила на дете, членовете на семейството на което се ползват със статут на бежанци в друга държава членка, член 3, параграф 2 и член 6, параграф 1 от Регламент № 604/2013 трябва да се тълкуват в смисъл, че висшият интерес на детето изисква получилата молбата държава членка да е компетентна да я разгледа, когато това дете е родено и пребивава обичайно заедно с членовете на семейството си на територията на тази държава към датата на подаване на молбата си“.